

Udskriftsdato: 5. januar 2026

VEJ nr 10205 af 20/05/2021 (Gældende)

Vejledning til overensstemmelsesvurdering efter gødningsforordningen

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen, j.nr. 23-1361-000001

Vejledning til overensstemmelsesvurdering efter gødningsforordningen

Vejledning til overensstemmelsesvurdering

Efter gødningsforordningen - maj 2021

Denne vejledning er udarbejdet af Landbrugsstyrelsen 2021

Foto: skyfish

© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landbrugsstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf. : 33 95 80 00

E-mail: mail@lbst.dk

www.lbst.dk

Indhold

1. Kort om overensstemmelsesvurdering
 - 1.1 Introduktion til overensstemmelsesvurderingen
 - 1.2 Hvilken overensstemmelsesvurderingsprocedure skal bruges på hvilke gødningsprodukter
2. De forskellige overensstemmelsesvurderings-procedurer
 - 2.1 Intern produktionskontrol
 - 2.2 Intern produktionskontrol plus overvåget produktprøvning
 - 2.3 EU-typeafprøvning
 - 2.4 Typeoverensstemmelse på grundlag af intern produktionskontrol
 - 2.5 Kvalitetssikring af produktionsprocessen

Kapitel 1.

Kort om overensstemmelsesvurdering

Når dit gødningsprodukt skal markedsføres som et CE-mærket gødningsprodukt, skal det først vurderes i forhold til, om det lever op til kravene i den nye EU-gødningsforordning, hvilket kaldes en overens-

stemmelsesvurdering. Overensstemmelsesvurderingen indebærer, at produkterne skal gennemgå en overensstemmelsesvurderings-procedure, der ofte involverer et overensstemmelsesvurderingsorgan.

Denne vejledning beskriver de overordnede principper for overensstemmelsesvurdering, som følger af den nye EU-gødningsforordning, der træder i kraft den 16. juli 2022.

1.1 Introduktion til overensstemmelsesvurderingen

Det findes forskellige overensstemmelsesvurderingsprocedurer, og hvilken procedure der kan benyttes, afhænger af gødningens produktfunktionskategori (PFC) og komponentmateriale (CMC).

Fælles for alle overensstemmelsesvurderingsprocedurer er, at det altid er fabrikanten eller dennes repræsentant, der udarbejder en skriftlig EU-overensstemmelseserklæring og anbringer CE-mærket på gødningsproduktet. Fabrikanten er ansvarlig for, at de pågældende EU-gødningsprodukter opfylder de relevante krav. Dokumentationen i overensstemmelseserklæringen skal gøre det muligt at vurdere, om EU-gødningsproduktet er i overensstemmelse med de relevante krav, og skal omfatte en fyldestgørende analyse og vurdering af risikoen/risiciene. Ofte kræver dette et overensstemmelsesvurderingsorgan.

De forskellige overensstemmelsesvurderingsprocedurer:

- Intern produktionskontrol
- Intern produktionskontrol plus overvåget produktprøvning
- EU-typeafprøvning + typeoverensstemmelse på grundlag af intern produktionskontrol
- Kvalitetssikring af produktionsprocessen

Den interne produktionskontrol kan enten udføres af fabrikanten selv eller af en bemyndiget repræsentant for fabrikanten. De resterende overensstemmelsesvurderingsprocedurer kræver et overensstemmelsesvurderingsorgan.

1.2 Hvilken overensstemmelsesvurderingsprocedure skal bruges på hvilke gødningsprodukter

Her kan du danne dig et overblik over hvilke overensstemmelsesvurderingsprocedurer der passer til dit gødningsprodukt.

Intern produktionskontrol kan kun anvendes til visse produktfunktionskategorier og komponentmaterialer.

Intern produktionskontrol plus overvåget produktprøvning skal anvendes til ammoniumnitratgødning med over 28 % kvælstof. EU-typeafprøvning + typeoverensstemmelse på grundlag af intern produktionskontrol kan anvendes til en udvidet række af produktfunktionskategorier og komponentmaterialer og derudover kan denne procedure anvendes til de samme gødningsprodukter som intern produktionskontrol. Kvalitetssikring af produktionsprocessen skal altid anvendes til de to komponentmaterialer kompost og afgasset biomasse bortset fra afgasset biomasse fra friske afgrøder, men kan også anvendes til alle andre gødningsprodukter. Princippet for dette er skitseret på figur 1.

Intern produktionskontrol kan udføres af fabrikanten selv og kan kun anvendes på produkter, der opfylder begge nedenstående forhold:

Gødningsprodukterne har følgende gødningsfunktionskategorier:

PFC 1A Organisk gødning (flydende og fast)

PFC 1B Organisk-mineralsk gødning (flydende og fast)

PFC 1C Uorganisk gødning inkl. mikronæringsstofgødning (flydende og fast), dog undtaget ammoniumnitratgødning med mere end 28% N

PFC 2 Kalkningsmiddel

PFC 3 Jordforbedringsmiddel (organisk og uorganisk)

PFC 4 Vækstmedium

PFC 7 Mekanisk gødningsproduktblanding (bestående udelukkende af blandinger af ovenstående gødningsfunktionskategorier)

Og endvidere er fremstillet ud fra følgende komponentmaterialer:

CMC 1 Stoffer og blandinger af jomfruelige materialer

CMC 4 Afgasset biomasse fra friske afgrøder

CMC 6 Biprodukter fra fødevareindustrien

CMC 7 Mikroorganismer

CMC 8 Næringsstofpolymerer

CMC 11 Biprodukter i den i direktiv 2008/98/EF anvendte betydning (Affald)

I diagram 1 er skitseret hvilke overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der som minimum skal anvendes på hvilke produktfunktionskategorier (PFC) og komponentmaterialer (CMC).

Figur 1: Princippet for hvilke overensstemmelsesvurderingsprocedure der kun kan anvendes på udvalgte produktfunktionskategori og komponentmaterialer og hvilke overensstemmelsesvurderingsprocedure der kan anvendes på alle produktfunktionskategori og komponentmaterialer. Intern produktionskontrol plus overvåget produktprøvning er ikke med i figuren, da den udelukkende er tiltænkt ammoniumnitratgødning med over 28 % kvælstof.

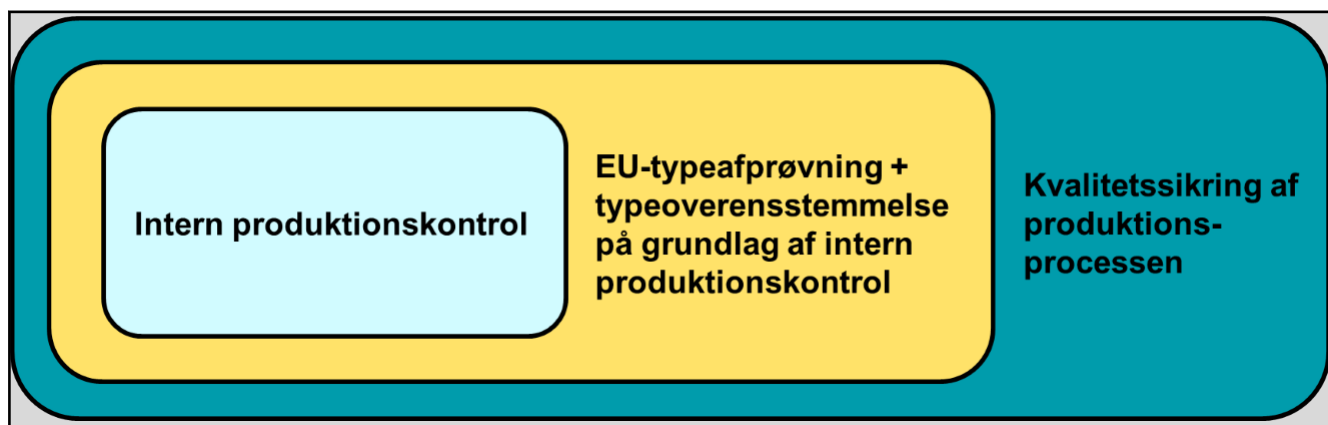

Diagram 1: Hvilke overensstemmelsesvurderingsprocesser der som minimum skal anvendes på hvilke produktfunktionskategorier og komponentmaterialer.

Intern produktionskontrol

Intern produktionskontrol plus overvåget produktprøvning

EU-typeafprøvning + typeoverensstemmelse på grundlag af intern produktionskontrol

Kvalitetssikring af produktionsprocessen

		PFC 1	PFC 2	PFC 3	PFC 4	PFC 5	PFC 6	PFC 7
		Gødning	Kalkningsmiddel	Jordforbedringsmiddel	Vækstmedium	Hæmmer	Bio-stimulant	Mekanisk gødnings-produktblanding
CMC 1	Stoffer og blandinger af jomfruelige materialer							
		Uorganisk ammoniumnitratgødning med mere end 28% N						Uorganisk ammoniumnitratgødning med mere end 28% N
		hæmmer	hæmmer	hæmmer	hæmmer			Hæmmer
CMC 2	Planter, plantedele eller planteekstrakter							
CMC 3	Kompost							
CMC 4	Afgasset biomasse fra friske afgrøder							

CMC 5	Afgasset biomasse bortset fra afgasset biomasse fra friske afgrøder							
CMC 6	Biprodukter fra fødevareindustrien							
CMC 7	Mikroorganismer							
CMC 8	Næringsstofpolymerer							
CMC 9	Polymerer bortset fra næringsstofpolymerer							
CMC 10	Afledte produkter i den i forordning (EF) nr. 1069/2009 anvendte betydning (Animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum)							
CMC 11	Biprodukter i den i direktiv 2008/98/EF anvendte betydning (Affald)							

Kapitel 2

De forskellige overensstemmelsesvurderingsprocedurer

I dette afsnit kan du læse om hvilke krav der stilles til fabrikanten og overensstemmelsesvurderingen i de forskellige overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

Kravene kan findes i EU-gødningsforordningens bilag IV, del II

Se bilag IV i EU-gødningsforordningen her: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2019.170.01.0001.01.DAN&toc=OJ%3AL%3A2019%3A170%3ATOC#d1e37-87-1

2.1 Intern produktionskontrol

Ved denne overensstemmelsesvurderingsprocedure kan fabrikanten selv angive produktets konstruktion, fremstilling og påtænkte anvendelse eller lade en bemyndiget repræsentant udarbejde de relevante analyser og dokumenter, der beskriver dette.

De nærmere krav til produktionskontrollen er oplistet i gødningsforordningens bilag IV, del II, modul A.

2.2 Intern produktionskontrol plus overvåget produktprøvning

Denne overensstemmelsesvurderingsprocedure ligner intern produktionskontrol, dog skal der også hver 3. måned udføres en produktkontrol for olieabsorption og detonerbarhed af gødningsproduktet, og denne kontrol skal udføres af et overensstemmelsesvurderingsorgan udvalgt af fabrikanten. Når fabrikanten anbringer CE-mærkningen på gødningsproduktet skal fabrikanten også anbringe det bemyndigede organs identifikationsnummer på hvert enkelt EU-gødningsprodukts emballage, eller, hvis gødningsproduktet leveres uden emballage, i et dokument, der ledsager EU-gødningsproduktet.

De nærmere krav til produktionskontrollen og produktprøvningen er oplistet i gødningsforordningens bilag IV, del II, modul A1.

2.3 EU-typeafprøvning

I denne overensstemmelsesvurderingsprocedure er det et overensstemmelsesvurderingsorgan, der undersøger den tekniske konstruktion af gødningsproduktet og kontrollerer og attesterer, at den tekniske konstruktion opfylder kravene. Dette foregår ved at fabrikanten indgiver en ansøgning om EU-typeafprøvning til et enkelt overensstemmelsesvurderingsorgan. Dette indebærer at fabrikanten udarbejder og videregiver teknisk dokumentation til overensstemmelsesvurderingsorganet samt en repræsentativ prøve af gødningsproduktet. Den tekniske dokumentation skal gøre det muligt at vurdere, om gødningsproduktet er i overensstemmelse med de relevante krav.

EU-typeafprøvningen består i at overensstemmelsesvurderingsorganet undersøger den tekniske dokumentation og foretager nødvendige undersøgelser og prøvninger på gødningsprøven til kontrol af, om de relevante harmoniserede standarder eller fælles specifikationer er blevet anvendt korrekt. På baggrund af dette udarbejder overensstemmelsesvurderingsorganet en evalueringsrapport og hvis gødningsproduktet opfylder kravene, udsteder overensstemmelsesvurderingsorganet en EU-typeafprøvningsattest til fabrikanten.

De nærmere krav til typeafprøvningen er oplistet i gødningsforordningens bilag IV, del II, modul B.

2.4 Typeoverensstemmelse på grundlag af intern produktionskontrol

I typeoverensstemmelse på grundlag af intern produktionskontrol skal fabrikanten træffe alle nødvendige foranstaltninger, for at sikre, at de fremstillede EU-gødningsprodukter er i overensstemmelse med den godkendte type som beskrevet i EU-typeafprøvningsattesten og at gødningsproduktet opfylder de relevante krav. Fabrikanten er bl.a. forpligtiget til at overvåge fremstillingsprocessen.

De nærmere krav til typeafprøvningen og produktionskontrollen er oplistet i gødningsforordningens bilag IV, del II, modul C.

2.5 Kvalitetssikring af produktionsprocessen

Denne overensstemmelsesvurderingsprocedure ligner indledningsvis intern produktionskontrol, dog skal fabrikanten i denne overensstemmelsesvurderingsprocedure også anvende et kvalitetsstyringssystem både ved produktion, endelig produktkontrol og prøvning af gødningsproduktet. Kvalitetssikringssystemet skal vurderes af et overensstemmelsesvurderingsorgan for at sikre, at det lever op til kravene.

Desuden skal fabrikanten være underkastet overvågning af et overensstemmelsesvurderingsorgan. Overensstemmelsesvurderingsorganet aflægger jævnligt auditbesøg og kan komme på uanmeldte besøg. Overensstemmelsesvurderingsorganet udarbejder i den forbindelse auditrapport til fabrikanten.

De nærmere krav til kvalitetssikring af produktionsprocessen er oplistet i gødningsforordningens bilag IV, del II, modul D1.

Landbrugsstyrelsen, den 20. maj 2021

JAKOB MØGELVANG

/ Nanna Karkov Ytting